

Powiatowy Inspektorat Weterynarii w Będzinie
42-500 Będzin ul. Świerczewskiego 27
tel./fax (032) 267-44-18

adres e-mail bedzin.piw@wetgiw.gov.pl

Będzin, dnia 13 grudnia 2013 r.

PIW-HŻ. 62632 - 199/2013

**Informacje dotyczące uboju z
konieczności wg rozdzielnika**

Powiatowy Lekarz Weterynarii w Będzinie zwraca się z prośbą o przypomnienie rolnikom w sposób zwyczajowo przyjęty (lokalna prasa) o wymaganiach weterynaryjnych uregulowanych szczegółowo w przepisach Unii Europejskiej oraz przepisach krajowych dotyczących uboju z konieczności zwierząt gospodarskich kopytnych.

Zgodnie z art. 17 ustawy z dnia 16 grudnia 2005 r. o produktach pochodzenia zwierzęcego (Dz. U. z 2006 r. nr 17 poz. 127 ze zm.);

"Niedopuszczalny jest ubój poza rzeźnią:

- 1) bydła i zwierząt jednokopytnych oraz
- 2) innych zwierząt w zakresie nieuregulowanym w przepisach rozporządzenia nr 853/2004 oraz w przepisach Unii Europejskiej wydanych w trybie tego rozporządzenia, jeżeli mięso pozyskane z tych zwierząt ma być wprowadzone na rynek.

1a. Dopuszcza się ubój na terenie gospodarstwa cieląt do szóstego miesiąca życia, świń, owiec, kóz, drobiu oraz zwierząt dzikich utrzymywanych w warunkach fermowych, w celu produkcji mięsa na użytek własny.

2. Przepisu ust. 1 pkt 2 nie stosuje się do małych ilości drobiu lub zajęczaków poddanych ubojowi przez producenta w gospodarstwie w celu sprzedaży bezpośredniej.

3. Przepisów ust. 1 nie stosuje się w przypadku poddawania ubojowi z konieczności domowych zwierząt kopytnych. "

Przeprowadzenie uboju z konieczności poza rzeźnią w celu pozyskania mięsa, które ma być wprowadzone na rynek, w przypadku zwierząt gospodarskich kopytnych powinno odbywać się na zasadach i spełnieniu wymogów określonych w rozdziale VI sekcji I załącznika III rozporządzenia(WE) Nr 853/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. ustanawiające szczególne przepisy dotyczące higieny w odniesieniu do żywności pochodzenia zwierzęcego (Dz. U. UE L 139 z 30.4.2004, str. 55z późn. zm.) Zgodnie z ww.

przepisami przy przeprowadzaniu uboju z konieczności poza rzeźnią powinny być spełnione poniższe wymagania:

1. Ubój z konieczności przeprowadza się na zwierzęciu zdrowym, które miało wypadek uniemożliwiający jego transport do rzeźni z przyczyn podyktowanych jego dobrostanem.
2. Zwierzę musi zostać poddane badaniu przedubojowemu przez lekarza weterynarii.
3. Tusza zwierzęcia poddanego ubojowi i wykrwawieniu musi zostać przewieziona do rzeźni w higienicznych warunkach i bez zbędnej zwłoki. Usunięcia żołądka i jelit, bez dalszej obróbki poubojowej, można dokonać na miejscu, pod nadzorem lekarza weterynarii. Wszelkie usunięte narządy wewnętrzne muszą towarzyszyć zwierzęciu do rzeźni, oraz muszą być oznakowane jako przynależące do tego zwierzęcia.
4. Jeżeli od chwili dokonania uboju do przybycia do rzeźni upływa więcej niż dwie godziny, zwierzę musi zostać schłodzone. Jeżeli klimat na to zezwala, nie ma konieczności poddawania zwierzęcia chłodzeniu aktywnemu.
5. Zwierzęciu musi towarzyszyć do rzeźni oświadczenie przedsiębiorcy sektora spożywczego, który utrzymywał zwierzę, stwierdzające tożsamość zwierzęcia oraz zawierające informacje na temat weterynaryjnych produktów leczniczych lub innych środków, jakie podawano zwierzęciu lub wobec niego stosowano, z wyszczególnieniem dat podawania i okresów karencji.
6. Zwierzęciu musi towarzyszyć do rzeźni poświadczenie lekarza weterynarii, stwierdzające korzystny wynik badania przedubojowego, jego datę i czas oraz przyczynę uboju z konieczności, a także charakter leczenia, jakie zastosował lekarz weterynarii wobec danego zwierzęcia.
7. Zwierzę poddane ubojowi musi nadawać się do spożycia przez ludzi w następstwie przeprowadzenia badania poubojowego w rzeźni, zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 854/2004, w tym także po dokonaniu dodatkowych badań, jakie są wymagane w przypadku uboju z konieczności.
8. Przedsiębiorstwa sektora spożywczego zobowiązane są przestrzegać wskazówek dotyczących wykorzystania mięsa, jakich może udzielić im urzędowy lekarz weterynarii po przeprowadzeniu badania poubojowego.
9. Przedsiębiorstwa sektora spożywczego nie mogą wprowadzać do obrotu mięsa zwierząt poddanych ubojowi z konieczności, chyba że jest ono opatrzone specjalnym znakiem jakości zdrowotnej, którego nie można pomylić ze znakiem jakości zdrowotnej przewidzianym w rozporządzeniu (WE) nr 854/2004 ani ze znakiem identyfikacyjnym określonym w załączniku II do niniejszego rozporządzenia, sekcja I. Mięso takie można wprowadzać do obrotu wyłącznie w

Państwie Członkowskim, w którym dokonano uboju oraz zgodnie z prawem krajowym.

Zakłady, które przyjmują sztuki bydła ubite z konieczności w gospodarstwie muszą zapewnić, że posiadają odpowiednie systemy gwarantujące spełnienie wymagań dotyczących znakowania i zagospodarowania mięsa na rynku krajowym jeżeli tusza poddana badaniu poubojowemu w rzeźni przez urzędowego lekarza weterynarii uznana zostanie za zdatną do spożycia przez ludzi. W polskim porządku prawnym kwestia oznakowania takiego mięsa została określona w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 15 lutego 2010 r. w sprawie wymagań weterynaryjnych, jakie powinny być spełnione przy znakowaniu mięsa pozyskanego ze zwierząt poddanych ubojowi z konieczności (Dz. U z 2010 r. Nr 29 poz.150)

Dodatkowo, należy podkreślić, że w przypadku gdy zdrowe zwierzę gospodarskie (tj. świnia, owca, koza lub cielę do 6 miesiąca życia oraz zwierzę dzikie utrzymywane w warunkach fermowych) ulegnie wypadkowi, możliwe jest wykorzystanie mięsa z takiego zwierzęcia na własny użytek posiadacza tego zwierzęcia. W takim przypadku powinny być spełnione wymagania dotyczące produkcji mięsa na użytek własny określone w ustawie z dnia 16 grudnia 2005 r. o produktach pochodzenia zwierzęcego (Dz. U z 2006 r. Nr 17 poz. 127 z późn zm.) oraz rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 21 października 2010 r. w sprawie wymagań weterynaryjnych przy produkcji mięsa przeznaczonego na użytek własny (Dz. U Nr 207 z 2010 r., poz. 1370). Mięso pozyskane z takiego uboju nie może być oferowane do sprzedaży.

W związku z powyższym, należy podkreślić, że przepisy obowiązujące przy uboju z konieczności, umożliwiają wprowadzenie mięsa pozyskanego ze zwierząt poddanych ubojowi z konieczności na rynek krajowy, jednakże pod warunkiem spełnienia określonych wymagań obowiązujących przy przeprowadzeniu tego uboju i pod warunkiem, że mięso zostanie ocenione jako zdatne do spożycia przez ludzi.

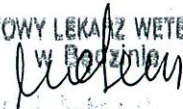
Regulacje dotyczące tzw. uboju z konieczności zostały określone również w rozporządzeniu Rady(WE) NR 1099/2009 z dnia 24 września 2009 r. w sprawie ochrony zwierząt podczas ich uśmiercania (Dz. Urz. UE z 18.11.2009 r. L303/1). W art. 19 tego rozporządzenia postanawia się, że „w przypadku uśmiercania z konieczności posiadacz danych zwierząt podejmuje wszelkie konieczne działania, aby jak najszybciej uśmiercić zwierzę”. Ponadto zgodnie z art. 7 ust 1 tego rozporządzenia stanowi, iż „ uśmiercanie i działania związane z uśmiercaniem przeprowadzane są wyłącznie przez osoby posiadające odpowiedni poziom kwalifikacji, aby wykonywać te czynności, nie powodując u zwierząt jakiegokolwiek niepotrzebnego bólu, niepokoju lub cierpienia”.

Ponadto w rozdziale I załącznika I do rozporządzenia Rady (WE) 1/2005 z dnia 22 grudnia 2004 r. w sprawie ochrony zwierząt podczas transportu i związanych z tym działań oraz zmieniającym dyrektywy 64/432/EWG i 93/119/WE oraz rozporządzenie (WE) nr 1255/97 (Dz. Urz. UE z 5.01.2005 L3/1 z późn. zm.) określono, że zwierzęta mogą być przewożone jedynie , jeżeli są zdolne do transportu oraz, że muszą być transportowane w warunkach gwarantujących im brak zranień lub niepotrzebnego cierpienia. Zwierzęta zranione lub wykazujące słabość fizjologiczną lub patologię nie mogą być uważane za zdolne do transportu, w szczególności, jeśli nie są zdolne do samodzielnego poruszania się bez bólu lub poruszania się bez pomocy”.

Zwierzęta, które nie wykazują przeciwwskazań do przewiezienia ich do rzeźni, tj. transport nie spowoduje naruszenia dobrostanu, **nie mogą być traktowane jak zwierzęta poddawane ubojowi z konieczności.**

Ponadto, postępowanie po uboju z konieczności w gospodarstwie, niezgodne z art. 17 ustawy z dnia 16 grudnia 2005 r. o produktach pochodzenia zwierzęcego, jest niedopuszczalne i podlega regulacji art. 25 pkt. 3 ustawy z dnia 16 grudnia 2005 r. o produktach pochodzenia zwierzęcego (Dz. U. z 2006 r. nr 17 poz. 127 ze zm.) tj.:

”Kto poddaje ubojowi zwierzęta poza rzeźnią, wbrew przepisom art. 17 podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku.”

POWIATOWY LEKĄZ WETERYNARI
w Będzinie

lek. wet. Grażyna Matusz

otrzymują:

1. Urząd Miejski w Będzinie
2. Urząd Miejski w Dąbrowie Górniczej
3. Urząd Miasta Sosnowiec
4. Urząd Miasta Czeladź
5. Urząd Miasta Sławków
6. Urząd Miasta Wojkowice
7. Urząd Gminy Bobrowniki
8. Urząd Gminy Mierzęcice
9. Urząd Gminy Psary
10. Urząd Miasta i Gminy Siewierz
11. Starostwo Powiatowe w Będzinie
12. ARiMR BP w Będzinie
13. PZDR w Będzinie
14. a/a